

Emnebeskrivelse, Vitenskapsteori – ph.d.-emne, HSL-fak.

19. februar 2014

Innholdskrav	Utdypende opplysninger og kommentarer
Navn	Bokmål: Vitenskapsteori Nynorsk: Vitskapsteori Engelsk: Philosophy of Science
Emnekode og emnenivå	SVF-8054
Emnetype	Teoretisk Emnet kan tas som enkeltemne
Omfang	7 studiepoeng
Forkunnskapskrav, anbefalte forkunnskaper	Obligatoriske forkunnskapskrav: Bestått mastergrad og opptak på ph.d.-program med ferdig utviklet prosjektbeskrivelse eller UiTs førstelektorprogram. Målgruppe: Ph.d.-studenter innen humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag og deltakere på UiTs førstelektorprogram. Opptak skjer etter målgruppe og kategori 1- 3 i § 10 i ph.d.-forskriften: - kategori 1: Ph.d.-studenter ved UiT - kategori 2: Deltakere på førstelektorprogrammet til UiT og som oppfyller forkunnskapskravet - kategori 3: Ph.d.-studenter ved andre universitet
Faglig innhold	Fellesdelen omfatter utvalgte moderne vitenskapsteoretiske emner som er grunnleggende i studiet av sosiokulturelle fenomener. Det dreier seg om: - Realisme vs. konstruktivisme - Det ontologiske skillet mellom naturlige og sosiale fenomener - Bevissthet og intensjonalitet - Sosial og institusjonell virkelighet - Talehandlingsteorien - Sannhet, forklaring og forståelse I den samfunnsvitenskapelige spesialiseringsdelen behandles: - sentrale trekk ved samfunnsvitenskapelig metodologi og praksis (som begrepsdannelse, samt utvikling og bruk av teori) - forskerrollen - utvalgte aktuelle vitenskapsteoretiske utfordringer innenfor

	samfunnsvitenskapene I den humanistiske spesialiseringsdelen behandles: - begrepene historisitet og fremtidighet i lys av nåtidig aktuelle spørsmål - den posthumanistiske diskursens dagsorden setting - den nye grensedragning mellom organiske og mekaniske kognitive prosesser. Temaer for diskusjon i den humanistiske delen kan omfatte: - bruk av begrepet "fremtiden" i dagens kritiske teori - kulturelle forestillinger om humanisme og posthumanisme - subjektivitetsmodeller innen humaniora og samtiden - historisitet og avantgarde: Hva er historisitet? - humanisme i den digitale reproduksjonsalderen: Hvordan kan nye teknologier fylle humanioras oppdrag?
Relevans i studieprogram	Emnet anbefales som del av de obligatoriske studiepoengene i vitenskapsteori og forskningsetikk innen opplæringsdelen til ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap.
Læringsutbytte	Etter bestått emne har studenten følgende læringsutbytte: Kunnskap • Kunnskap om noen sentrale og innflytelsesrike problemstillinger innenfor den generelle vitenskapsteorien, og den vitenskapsteorien som er spesifikk for studentens eget fagområde. • Kunnskap om de sentrale konseptuelle og metodologiske problemstillingene innenfor vitenskapsteorien. • Kunnskapen om disse problemstillingene er slik at studenten har forståelse for de metodologiske, epistemologiske og ontologiske forutsetningene som er involvert i dem. Ferdigheter • Studenten kan identifisere, drøfte og ta stilling til relevante vitenskapsteoretiske problemstillinger i eget forskningsprosjekt, og i andre vitenskapelige arbeider som faller inn under studentens eget fagområde. Generell kompetanse • Ta del i den offentlige debatten om vitenskapsteoretiske spørsmål på en informert måte.
Undervisnings- og arbeidsform	Undervisningen gis som en samling over fire dager. Emnet har tredelt struktur: 1. Fellesdel. 2. To parallelle spesialiseringsdeler der studenten velger en av dem ut fra egen faglig vinkling.

	3. Workshop med presentasjon av egen skisse og kommentarer til andres skisser. Undervisning gis hvert høstsemester. Det er ikke mulig å ta eksamen i undervisningsfrie semester.
Kvalitetssikring av emnet	Emnet evalueres i etterkant av kurset. De tre faglig ansvarlige avgir en egen felles evaluering. Her kan også studentenes evaluering kommenteres. Evalueringsrapportene inngår i HSL-fakultetets kvalitetssikring av ph.d-studiet.
Arbeidskrav	Ph.d.-studenten skal levere en skisse på 2-3 sider omlag tre uker før emnet starter opp. Skissen skal inneholde forslag til tema som ønskes drøftet eller til spørsmål som ønskes besvart i det avsluttende paperet. Det skal inngå en begrunnelse for hvorfor tema/spørsmål er faglig interessant. Hver student skal presentere sin skisse for medstudenter og leder av gruppen. Hver student skal kommentere en annen students skisse. Deltakelse på samling. 80 % oppmøte er obligatorisk. Vurderingsuttrykket for arbeidskrav er <i>godkjent/ikke godkjent</i>.
Eksamen og vurdering	Et paper på 3 000–3 750 ord. Paperet skal være en vitenskapsteoretisk refleksjon over egen avhandling, egen forskning eller eget fag. Paperet skal leveres inn til vurdering om lag seks uker etter at emnets kursdel er avsluttet. Besvarelsen vurderes til bestått/ikke bestått.
Kontinuasjons-eksamen	Ved karakteren ikke bestått, er det mulig å melde seg opp til kontinuasjonseksamen.
Pensum	Om lag 800 sider.
Undervisnings- og eksamensspråk	Undervisningsspråk er norsk eller engelsk avhengig av gruppens sammensetning. Studiet annonseres på engelsk. Eksamensspråk er valgfritt mellom engelsk, norsk, dansk eller svensk.

